Lieta Nr.C10118215
Lietas arhīva Nr.C 0478-16/05

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
2016.gada 8.februārī, Bauskā

Bauskas rajona tiesa
tiesnese I.Tikuma, izskatījusi rakstveida procesā Bauskā civillietu **/pers. A/** maza apmēra prasībā pret **/pers. B/** par uzturlīdzekļu piedziņu,

k o n s t a t ē j a:

2015.gada 8.decembrī tiesā saņemta /pers. A/ (turpmāk – Prasītāja) maza apmēra prasība pret /pers. B/ (turpmāk – Atbildētājs) par uzturlīdzekļu piedziņu /datums/dzimušā dēla /pers. C/ un /datums/dzimušā dēla /pers. D/ uzturam.

Prasītāja norāda, ka Atbildētājs ir bērnu tēvs, nesniedz labprātīgi uzturlīdzekļus.

Lūdz piedzīt no Atbildētāja uzturlīdzekļus Ministru kabineta noteiktajā apmērā līdz katra bērna pilngadībai. Prasītāja nelūdz uzklausīšanu tiesas sēdē.

Atbildētājs sniedzis rakstveida paskaidrojumu, norādot, ka prasību atzīst daļēji, dos, cik varēs, saņem minimālo algu, var maksāt katram bērnam 50 *euro.* Norādījis, ka iebildumu pret prasību nav. Lūgta uzklausīšana tiesas sēdē (lietas 14.-15.lapa).

Atbilstoši Civilprocesa likuma (turpmāk – CPL) 250.[26] pantā noteikts, ka *tiesa, ievērojot nodaļā paredzētos izņēmumus, iztiesā lietu tiesas sēdē, ja ir saņemts puses pamatots lūgums un tiesa atzīst par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē. Tiesa var lietu iztiesāt tiesas sēdē arī pēc savas iniciatīvas. Ja tiesa atsaka lūgumu iztiesāt lietu tiesas sēdē, to norāda spriedumā.*

Tiesa atsaka Atbildētāja lūgumu iztiesāt lietu tiesas sēdē, jo tiesa neatzīst, ka lietu būtu nepieciešams iztiesāt tiesas sēdē, kā arī tiesa, iepazīstoties ar Atbildētāja paskaidrojumu, nekonstatē, ka Atbildētāja lūgums par lietas iztiesāšanu tiesas sēdē būtu pamatots. Lūgums nav argumentēts, lūguma pamatojums: "gribas" tiesas ieskatā nenorāda uz nepieciešamību lietu iztiesāt tiesas sēdē.

CPL 250.[25]panta pirmajai daļai tiesa paziņoja lietas dalībniekiem par lietas izskatīšanu rakstveida procesā (lietas 17.lapa).

Puses nav pieteikušas noraidījumu tiesnesei.

Tiesa atzīst, ka lieta izskatāma rakstveida procesā.

Pārbaudījusi un novērtējusi rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība apmierināma pilnībā.

Lietā pierādīts, ka Prasītāja un Atbildētājs ir vecāki nepilngadīgiem bērniem /pers. C/, dzimis /datums/, un /pers. D/ dzimis /datums/ (lietas 6.-7.lapa).

Civillikuma (turpmāk – CL) 177.pants paredz, ka līdz pilngadības sasniegšanai [219.p.] bērns ir vecāku aizgādībā.

CL 178.pants paredz, *ja vecāki dzīvo šķirti, vecāku kopīga aizgādība turpinās. Bērna aprūpi un uzraudzību īsteno tas no vecākiem, pie kura bērns dzīvo.*

Lietā nav strīda, ka Prasītāja īsteno bērnu aprūpi un uzraudzību.

CL 179.panta pirmā un otrā daļa nosaka, ka *vecāku pienākums ir samērā ar viņu spējām un mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Strīdus par uzturlīdzekļiem bērnam izšķir tiesa. Pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns ir šķirts no ģimenes vai nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem vai abiem vecākiem.* Panta piektā daļa paredz, ka *minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa spējām uzturēt bērnu un mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto minimālo mēnešalgu un bērna vecumu.*

Ministru kabineta 2013.gada 15.janvāra noteikumi Nr.37 "Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam", kuri izdoti saskaņā ar CL 179.panta piekto daļu, nosaka, ka katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus- katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai- 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai - 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Saskaņā ar Ministru kabineta noteikumiem Nr.734 "Grozījumi Ministru kabineta 2013.gada 27.augusta noteikumos Nr.665" minimālā mēneša darba alga no 2015.gada 1.janvāra valstī bija noteikta 360 *euro.*

Saskaņā ar Ministru kabineta 2015.gada 24.novembra noteikumiem Nr.656, minimālā mēneša darba alga no 2016.gada 1.janvāra valstī ir noteikta 370 *euro*.

Līdz ar to minimālais uzturlīdzekļu apmērs, kas 2015.gadā jānodrošina katram no vecākiem bērnam no 7 gadu vecuma līdz pilngadības sasniegšanai ir 108 *euro* mēnesī, savukārt no 2016.gada 1.janvāra tie ir 111 *euro* mēnesī.

Prasītāja norādījusi, ka piedzenamā uzturlīdzekļu summa mēnesī atbilst Ministru kabineta noteiktajam minimālajam apmēram.

Atbildētājs norāda, ka prasību atzīst daļēji, var maksāt katram bērnam 50 *euro*, saņem tikai minimālo algu.

Tiesa atzīst, ka bērnu uzturēšanas pienākums ir noteikts ar tiesību normām un vecāki nevar tikt no šī pienākuma atbrīvoti nekādos apstākļos.

Ar Ministru kabineta noteikumiem noteiktais minimālais uzturlīdzekļu apmērs ir absolūts minimālais uzturlīdzekļu slieksnis, par kuru mazākus uzturlīdzekļus tiesību normas nepieļauj noteikt bērnu uzturam nekādos apstākļos. Minēto apsvērumu dēļ tiesa par nepamatotiem uzskata Atbildētāja iebildumus pret prasību par uzturlīdzekļu piedziņu no viņa Ministru kabineta noteiktajā minimālajā apmērā.

Ņemot vērā, ka Atbildētāja kā nepilngadīgu bērnu tēva pienākums, atbilstoši CL 179.pantam, neatkarīgi no viņa spējām un mantas stāvokļa vai jebkādiem citiem apstākļiem ir nodrošināt savu bērnu uzturēšanai uzturlīdzekļus vismaz valstī noteiktajā minimālajā apmērā, uzturlīdzekļi no Atbildētāja piedzenami tādā apmērā, kāds noteikts ar Ministru kabineta noteikumiem par minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kā līdz Prasītāja.

Tiesa atzīst, ka uzturlīdzekļi piedzenami no prasības iesniegšanas dienas, jo ar prasības celšanas dienu Prasītāja uzsāk īstenot savu aizskarto interešu aizsardzību tiesā. Minētais atbilst bērnu interesēm un judikatūrā nostiprinātām atziņām (sk.Augstākās tiesas Senāta 2010.gada 27.janvāra

spriedums lietā Nr.SKC- 254). Tiesā nav sniegti pierādījumi par maksājumu veikšanu pēc prasības celšanas. Tiesa atzīst, ka uzturlīdzekļi piedzenami līdz bērnu pilngadībai, t.i., kamēr bērni ir vecāku aizgādībā.

CPL 33.pants nosaka, ka *tiesas izdevumi ir valsts nodeva, kancelejas nodeva, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.* CPL 39.panta pirmās daļas 5.punkts nosaka, ka *ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir ar tiesas pavēstu un citu tiesas dokumentu piegādāšanu, izsniegšanu un tulkošanu saistītie izdevumi.*

Saskaņā ar CPL 35.panta pirmās daļas 3.punktu *prasības summa prasībās par uzturlīdzekļu piedziņu ir maksājumu kopsumma par vienu gadu*.

Maksājumu kopsumma par vienu gadu ir 2659,40 *euro* (par periodu no 2015.gada 8.decembra līdz 31.decembrim- par 23 dienām no 108 *euro* ir 82,80 *euro,* par periodu no 2016.gada 1.janvāra 111 *euro* par 11 pilniem mēnešiem ir 1221 *euro* un par 7 dienām no 111 *euro* ir 25,90 *euro*, reiz divi).

Valsts nodeva ir 341,12 *euro* (CPL 34.panta pirmās daļas pirmā punkta „b" apakšpunkts- 320,10 *euro* plus 4% no 525,40 *euro*).

Saskaņā ar CPL 43.panta pirmās daļas 3.punktu Prasītājs ir atbrīvots no tiesas izdevumu samaksas prasībā par uzturlīdzekļu piedziņu. CPL 42.panta pirmā daļa paredz, ka *tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos*.

Tiesa atzīst, ka no Atbildētāja par labu valstij piedzenami tiesas izdevumi- valsts nodeva par prasību par uzturlīdzekļu piedziņu 341,12 *euro* un ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par prasības pieteikuma noraksta un paziņojumu nosūtīšanu pusēm 5,21 *euro*. Nav pamatots Atbildētāja paskaidrojumā norādītais, ka maksās tiesas izdevumus uz pusēm, jo Prasītāja ir atbrīvota no tiesas izdevumu samaksas valsts ienākumos.

Pamatojoties uz CPL 34., 35., 42., 56., 56.[1], 74., 93., 189., 193., 199., 204.[1], 250.[25]pantu, tiesa

n o s p r i e d a :

Prasību apmierināt pilnībā.

Piedzīt no **/pers. B/**, personas kods /personas kods/, par labu **/pers. A/**, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus sākot no 2015.gada 8.decembra dēla /pers. C/, dzimis /datums/, personas kods /personas kods/, un dēla /pers. D/, dzimis /datums/, personas kods /personas kods/, uzturam periodā līdz 2015.gada 31.decembrim **108** *euro* (viens simts astoņi eiro) mēnesī katram bērnam, bet sākot no 2016.gada 1.janvāra **111** *euro* (viens simts vienpadsmit eiro) mēnesī katram bērnam, bet ne mazāk kā 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas mēnesī katram bērnam, līdz katra bērna pilngadībai.

Piedzīt no **/pers. B/**, personas kods /personas kods/, par labu valstij tiesas izdevumus- valsts nodevu 341,12 *euro* (trīs simti četrdesmit viens eiro 12 centi), ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus 5,21 *euro* (pieci eiro 21 cents). Noteikt atbildētājam termiņu sprieduma par tiesas izdevumu piedziņu labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Valsts nodeva iemaksājama: saņēmējs: Valsts kase; Nr.90000050138; Konta Nr.LV55TREL1060190911200; BIC kods TRELLV22; Valsts nodeva, norādot maksājuma mērķī ziņas lietas identificēšanai, ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi iemaksājami: Tiesu administrācija, reģistrācijas Nr.90001672316, konta Nr. LV51TREL2190458019000, saņēmējs: Valsts kase, BIC kods TRELLV22, maksājuma mērķis- 21499, norādot ziņas lietas identificēšanai. Maksājumus apliecinoši dokumenti sprieduma labprātīgas izpildes termiņā iesniedzami Bauskas rajona tiesas kancelejā, pretējā gadījumā tiesa nodos spriedumu par tiesas izdevumu piedziņu piespiedu izpildei zvērinātam tiesu izpildītājam.

Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā Zemgales apgabaltiesā 20 dienu laikā no pilna sprieduma sastādīšanas datuma- 2016.gada 8.februāra, apelācijas sūdzību iesniedzot Bauskas rajona tiesā.

Tiesnese I.Tikuma